

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา แนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ใต้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ ตอนที่ 1 การศึกษาปัญหา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1048 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 295 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามปัญหาการมีส่วนร่วมและแนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วยตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 3 คน(โดยมีเกณฑ์ ในการคัดเลือกคือเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนตีประจำตำบลตำบลละ 1 คน) คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยการคัดเลือกหรือแนะนำของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 8 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีบทบาทโดดเด่นในการบริหารสถานศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม

สรุปผล

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางกลาง ($\bar{X} = 3.13$) โดยการพิจารณารายด้านที่มีปัญหาสูงสุดในแต่ละด้านดังนี้ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการ มีปัญหาการมีส่วนร่วมสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ

($\bar{X} = 3.18$) รองลงมาได้แก่ปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยในระดับ ($\bar{X} = 3.16$) ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการ บริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ($\bar{X} = 3.12$) และปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมมีปัญหายู่ที่ระดับอยู่ที่ระดับ ($X = 3.05$)

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ในแต่ละด้านมากำหนดเป็นประเด็นในการประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละด้าน และได้ให้แนวทางการแก้ปัญหาไว้ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

แนวทางการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนสำรวจและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกับสถานศึกษา โดยเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนงาน การดำเนินงาน เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาดัง ๓ เช่น แต่งตั้งคณะทำงาน และช่วยประสานงาน ตรวจสอบการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ไปยังชุมชนหน่วยงานที่ตนเองมีบทบาทเพื่อหาแนวทางแก้ไขและมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียทราบการดำเนินงานต่าง ๆ ด้านงานวิชาการของสถานศึกษา

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

แนวทางการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมประชุมวางแผนและร่วมดำเนินงานตามขั้นตอนการดำเนินงานการจัดหารายได้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและร่วมติดตามประเมินผลการจัดหารายได้เพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อติดตามตรวจสอบการ ใช้งบประมาณของสถานศึกษา และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี เพื่อเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาทุกต้นปีการศึกษาและเมื่อสิ้นปีการศึกษา

3. ด้านบริหารงานบุคคล

แนวทางการมีส่วนร่วมสนับสนุนการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สรุปลงได้ ดังนี้ สถานศึกษาคควรรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลด้านบุคลากร ประกอบกับผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษาในภาพรวม เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบและประชาสัมพันธ์ความจำเป็นของสถานศึกษา เช่นหาผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นวิทยากรสนับสนุนให้กับสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมประชาสัมพันธ์แสดงความยินดีกับบุคลากรเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในสถานศึกษา

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

แนวทางการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษาสรุปลงได้ ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมประชุม รับทราบนโยบายและร่วมระดมความคิดและให้ข้อเสนอแนะ แนวทางวิธีการในด้านการบริหารงานทั่วไป เช่นจัดผ้าป่า / จัดให้มีการแข่งขันกีฬาของสนับสนุนจากหน่วยงาน/ ผู้ปกครองและชุมชนหรือกองทุนต่างๆที่อยู่ในเขตบริการของสถานศึกษาในการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารงานทั่วไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1

1. ผลการวิจัยในภาพรวมปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิภูล ยอดสวัสดิ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจ ในบทบาทการบริหารงานด้านวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาเอง หรือสถานศึกษามีได้เปิด โอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาแสดงความคิดเห็นในด้านการบริหารงานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาคิดว่างานวิชาการเป็นหน้าที่ของครูและผู้บริหาร ซึ่งมีความรู้ความสามารถรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว

ผลการวิจัยในภาพรวมปัญหาการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานงบประมาณ มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิบูลย์ วัฒนศฤงฆาร (2550 : 82) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในเขตอำเภอบางคล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริหารงบประมาณ พบว่า ปัญหาอยู่ระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น ในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สถานศึกษาไม่มีการชี้แจงรายรับรายจ่ายประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบหรือ คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ทราบว่าสถานศึกษามีงบประมาณในการบริหารมากน้อยเพียงใด หรือผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการระดมงบประมาณเท่านั้น โดยขาดการชี้แจงรายละเอียดจึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาขาดการช่วยเหลือจากคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา ผลการวิจัยในภาพรวมปัญหาการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมัย สว่างวงศ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 12 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 12 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษา เพราะคิดว่าการบริหารงานบุคคล เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่านั้น

2.แนวทางการแก้ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาควรจัดประชุมชี้แจง เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เกิดความตระหนักในด้านการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจที่มีส่วนในการระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลศรี พิกุลแกม (2551:35) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติงานทางวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย การร่วมคิด การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมประเมินผลและการร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกระทรวงศึกษาธิการ.(2544 :14) การบริหารสถานศึกษาตามวงจร เดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA) ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการบริหารและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อ เพื่อให้นักเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การบริหารงานพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมการใช้แหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้

บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบการบริหารจัดการที่ดีตามระบบของวงจรคุณภาพด้วยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) การพัฒนาปรับปรุง (Action)

3. แนวทางการแก้ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาควรเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาประชุมเพื่อชี้แจง การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาโดยการแต่งตั้งอนุกรรมการในการร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน / แผนพัฒนาของสถานศึกษา โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาและร่วมดำเนินการวางแผนจัดทำโครงการการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อระดมความคิดจากคณะกรรมการสถานศึกษา สอดคล้องกระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 7) บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา หรือปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด และหลักการดำเนินการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งมีหลักการ สำคัญ 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาจัดประชุม เพื่อระดมความคิดจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุความต้องการในการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลด้านบุคลากรประกอบกับผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษาในภาพรวม เพื่อประชาสัมพันธ์ในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย เพื่อระดมความคิด และความเห็นชอบจากบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชน แสวงหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นวิทยากรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เช่นหาผู้มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและครูสอนภาษาอังกฤษ เข้าเป็นวิทยากรสนับสนุนงานด้านการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สอดคล้องคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547:5-6) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษากับคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ (1) กำกับ (2) ส่งเสริม สนับสนุน และ (3) มีอำนาจอื่น ตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด ซึ่งมีกรอบในการดำเนินงาน ตามอำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง และบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วถึง และจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อถือ ของประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา อำนาจหน้าที่ในส่วนนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ด้านการมีส่วนร่วมบริหารงานงานทั่วไป สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมประชุมรับทราบนโยบาย ระดมความคิดและให้ข้อเสนอแนะแนวทางวิธีการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางในการบริหารสถานศึกษาร่วมกัน โดยคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับไฟบูลย์ ตั้งใจ (2554 : 34) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) เป็นแนวทางการบริหาร ที่เปิดโอกาสให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน และการตัดสินใจในงานต่าง ๆ ที่เขามีสวนรับผิดชอบอยู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของมีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรใด ที่ใช้นโยบายการบริหารแบบนี้เป็นการแสดงให้เห็นพนักงานได้รู้ว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของพนักงานที่มีต่อความสำเร็จขององค์กรทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความภูมิใจ และรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มที่ซึ่งเป็นการจูงใจในการทำงานที่ดีวิธีหนึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการสนับสนุนการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยข้างต้นผู้วิจัยได้เสนอแนะการศึกษาเพื่อนำมาปรับใช้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการสถานศึกษาควรจัดอบรมชี้แจงให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการมีส่วนร่วมบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการให้คำปรึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการมีส่วนร่วม ประสานความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้สึกว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร สถานศึกษา และรู้สึกว่าได้เป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกับผู้บริหารในพัฒนาสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาสถานศึกษาควรชี้แจงให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ ในด้านการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา อาจเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาได้รับการช่วยเหลือด้านงบประมาณในการพัฒนาสถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมบริหารงานบุคคลสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือพัฒนาสถานศึกษาโดยการจัดประชุมให้คณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาทำความรู้จัก สนับสนุนยิ่งขึ้นในการประสานงานด้านการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

4. ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานโดยประชุมชี้แจงให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไข และให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่ มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา หาแนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้เสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา